

BESZÁMOLÓ **a Pannonhalmi Főapátsági Könyvtár működéséről** **(2016)**

■ **Személyi kérdések:**

helyzetkép:

A Pannonhalmi Főapátsági Könyvtár igazgatója bencés szerzetes, dr. **Dejcsics Konrád** OSB. A könyvtárban – a rendi hagyomány alapján - az igazgatót nem számítjuk az alkalmazottak közé. A helyettes és „operatív” vezető **Ásványi Iлона**. A Könyvtárban 5 alkalmazott van státuszban, mindannyian szakirányú végzettségűek: Ásványi Iлона, **Bitai Judit**, **Horváth Sára**, **Samodai Éva** felsőfokú végzettségű, **Nagy Balázs** középfokú végzettségű – könyvtáros asszisztens.

Horváth Sára 2015. szeptember 1-től 2018. február 28-ig határozott idejű munkajogviszony keretében, teljes munkaidőben, olvasó és kutatószolgálatos, tájékoztató könyvtáros munkakörben foglalkoztatott munkatárs. Végzettsége: könyvtár informatikus BA; jelenleg könyvtár informatikus MA levelező képzésen vesz részt, tanulmányait 2017. januárban fejezi be. Bitai Judit 2013. januárban jött vissza GYES-ről, 2014 augusztusától betegszabadságon volt, és 2015. áprilisban szülte harmadik gyermekét - ismét GYES-en van.

■ **Gyűjtemény:**

A könyvtár **állományának nagyságáról** becült adataink vannak. Kb. 300.000 könyv és cca. 100.000 kötet bekötött folyóirat alkotja a gyűjteményt, melynek ¾ része muzeális dokumentum.

Különgyűjteményeink: *Benedictina* (minden bencés vonatkozású anyag), *Kézirattár*, *Jesuitica*. A Főapátsági Könyvtár egyházi-szerzetesi könyvtár, más megfogalmazásban teológiai szakkönyvtár. 2014-től a Könyvtár gyűjteményéhez tartozik a *Musicotheca* és az egykor Pannonhalmán működő Szent Gellért Hittudományi Főiskola Könyvtára, majd a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola Szent Gellért Kollégiumának könyvtára, a mintegy 10000 kötetes, zömében idegen nyelvű, leginkább teológiai szakirodalmat őrző *Modern Teológiai Könyvtár (MTK)*.

A könyvtár gyűjtőköre: teológia és segédtudományai, szerzetesség – bencés szerzetesség, társadalom- és természettudományok, valamint szépirodalom szelektálva, minden bencés vonatkozású anyag.

E szigorú gyűjtőkör mentén **2016-ban 712 db könyvvel gyarapodott** a modern könyvállomány. **175 féle folyóiratot** és napilapot járattunk.

■ **Beruházások, fejlesztések, sikerek és eredmények**

Felújítás:

2016-ban megtörtént a **klasszicista teremkönyvtár tárlóinak felújítása**.

Restauráltatás

2016-ban sajnos már nem volt pályázati támogatás restaurálásra, ezért a saját költségünkből összesen **2.671.000 Ft-ot** fordítottunk **négy ősnymtatvány** restaurálására.

- 122 G 3 Duranti, Guillelmus: Rationale divinatorum officiorum, Nürnberg, 1481
- 122 H 3 [Pseudo Hieronymus]: [Vitae partum antiquorum]: Strassburg, 1483
- 122 A 7 Missale Salisburgense Nürnberg, 1492
- 122 I 23 Johannes de Sancto Geminiano: Summa de exemplis ... ,Venezia, 1499

Ősnymtatvány-adatbázis és katalógus létrehozása

A muzeális gyűjteménnyel bíró könyvtárak egyik legértékesebb állományrésze az ősnymtatványtár. Egy ilyen gyűjtemény adatbázisban való feltárása, elektronikus és

nyomtatott katalógus létrehozása széleskörű műveltséget, a klasszikus és modern nyelvek ismeretét és alapos régikönyves ismeret igényel. Erre a munkára sikerült megnyernünk **Dr. Wojtilla Gyuláné Dr. Salgó Ágnes**t, az Országos Széchényi Könyvtár (OSZK) Régi Nyomtatványok Tára nyugállományú vezetőjét, aki **2014. októbertől** havonta 2 alkalommal három napon itt, Pannonhalmán, más napokon az OSZK-ban dolgozik ősnymtatványaink feldolgozásán.

Az 1970-ben összeállított országos ősnymtatvány katalógus szerint (Sajó Géza-Soltész Erzsébet: *Catalogus incunabulorum quae in bibliothecis publicis Hungariae asservantur A-N, O-Z I.-II.* Budapestini (Budapest), MCMLXX (1970) In aedibus Academiae Scientiarum Hungariae (Akadémiai Könyvkiadó) a Pannonhalmi Főapátsági Könyvtár 236 ősnymtatványt birtokol. Mostani ismereteink szerint a **236 kötetben 256 mű** található. W. Salgó Ágnes 2016-ban is folytatta ezt a munkát. Júniusban dr. **Rozsondai Marianne** és férje, dr. **Rozsondai Béla** az ősnymtatványaink **kötéseinek vizsgálatát** és leírását is elvégezték a Könyvtárban.

2016. augusztus végére elkészült az adatbázis, szeptember és december között megtörtént a **belső revízió** (W. Salgó Ágnes és Samodai Éva) és a **külső ellenőrzés** (dr. **Keveházi Katalin**).

2016. augusztustól elkezdődött a **nyomtatott katalógus előkészítése, melynek megjelenését 2017 második félévében tervezzük.**

A program **célja egy internetes adatbázis létrehozása és nyomtatott kötetkatalógus elkészítése volt. Az internetes adatbázis már használható.**

A Musicotheca feldolgozása

2014-ben részben a könyvtár irányítása alá került a Musicotheca gyűjtemény. 2016-ban belső erőforrásból Samodai Éva könyvtáros munkatársunk koordinálásával és idős bencések bevonásával elkezdődött a Musicotheca muzeális, kéziratos kottáinak számbavétele.

■ Kulturális és szakmai tevékenység:

- ✓ **A Szent Márton-év keretében rendezvények, programok szervezése - részvétel szakmai rendezvényeken, országos projektekben – kiadványok – kiállítások:**

Szent Márton-év

2016-ben ünnepeltük a negyedik században élt Szent Márton születésének ezerhétszázadik évfordulóját. A Szent Márton-év jelmondata a következő volt: **Közösségben vagyunk**. Az emlékév során több mint 50 spirituális, szociális, kulturális és egyéb programot rendezett a Pannonhalmi Főapátság. Több projektben részt vett tevékenyen a könyvtár is, így a kiállításokban, Szent Mártonnal kapcsolatok kiadványok elkészítésében, konferencia szervezésében.

➤ konferencia és egyéb program:

1.

A Szent Márton püspök tiszteletére meghirdetett emlékév alkalmából **Szent Mártont ábrázoló emlékbélyeget adott ki a Magyar Posta Zrt.** A **bemutató ünnepséget** március 21-én, Szent Benedek napján tartották a Pannonhalmi Főapátság Könyvtárában. Az első pecsételést, amellyel hivatalosan is forgalomba hozták a bélyeget, Várszegi Asztrik pannonhalmi főapát, Veres András szombathelyi megyés püspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) elnöke és Kovács Zoltán, a Magyar Posta Zrt. vezérigazgató-helyettese végezte el. A bélyegképen a Pannonhalmi Evangelistarium Szent Márton-ábrázolása és egy a középkori kódexből vett szövegrészlet található. Szent Márton a bélyeg bal oldalán látható, jobb kezében a püspöki botot, bal kezében pedig a jelképévé vált libát tartja. A bélyeg normál méretű, 240 ezer példányban készült és valamennyi postán megtalálható. Névértéke 115 forint.

2.

Martinus pauper et dives – Szent Márton öröksége

címmel rendezett az ELTE BTK Vallástudományi Központ és a Pannonhalmi Főapátság a tudományos konferenciát Budapesten és Pannonhalmán 2016. április 14–15-én. Az első nap házigazdája az ELTE, a másodiké Pannonhalma volt. A konferencia záróünnepségének a Pannonhalmi Főapátsági Könyvtár adott helyet, majd imával-hálaadással zárult az ünnepség a Pannonhalmi Bazilikában.

➤ **kiadványok:**

1.

Ernst-kódex (OSZK, Cod. lat. 431)- Hasonmás kötet

Ernst-kódex (OSZK, Cod. lat. 431) Tanulmánykötet

Bp.- Pannonhalma, OSZK- Pannonhalmi Főapátság, 2016.- 99 p.

Nyomdai előkészítés és kivitelezés Pytheas Könyvmanufaktúra

A *kiadvány* a Pannonhalmi Főapátság, az Országos Széchényi Könyvtár és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kara, valamint az MTA-ELTE-PPKE Ókortudományi Kutatócsoportja összefogásával és a Pytheas Könyvmanufaktúra kivitelezésében valósult meg.

2.

Sulpicius Severus: Szent Márton: Élete, Levelek, Dialógusok / [ford. Borián

Elréd et al.; bev. és jegyz. Dejsics Konrád]. - Pannonhalma: Pannonhalmi Főapátság,

Bencés Kiadó, 2016. - 207 p.; 19 cm - ISBN 978-963-314-090-1

A 4. században élt, arisztokrata származású, Sulpicius Severus több művet is írt példaképéről, Szent Mártonról. Az első, *Szent Márton élete (Vita Sancti Martini)* még Márton életében született, 397 tavaszára készült el. Ezt követte három nyílt *Levél*, melyben megcáfolta a *Vita* egy hitetlenkedő olvasójának nézeteit. Mivel az életrajzból kénytelen volt kihagyni bizonyos eseményeket, 403–404 körül megírta a *Dialógusok* című munkáját. A *Dialógusok* című mű most jelent meg először magyarul. A fordítást Dejsics Konrád, a pannonhalmi könyvtár igazgatója készítette.

3.

Kiállításkatalógus: Szent Márton emlékezete. Két kiállítás a Pannonhalmi Főapátság teremkönyvtárában. 2016. április 14.-2016. november 11. *Ernst-kódex* (OSZK Cod.Lat. 431.) *O beatum virum...* (16-19. századi Szent Márton-témájú könyvek a Főkönyvtár gyűjteményében) - kiállításterv és -szervezés Ásványi Ilona, szöveg: Madas Edit, Ásványi Ilona, fotók: Horváth Tamás, Nagy Balázs.- Pannonhalma, Pannonhalmi Főapátság, 2016. -48 p. ill.

➤ **Kiállítások:**

1.

Szent Márton emlékezete – Az Ernst-kódex

(2016. április 15. és július 12. között a klasszicista teremkönyvtárban)

Szent Márton-évében a Pannonhalmi Főapátsági Könyvtárban vendégül láttuk a 12. század végén keletkezett, ma az Országos Széchényi Könyvtárban őrzött Ernst-kódexet, mely más művek mellett Sulpicius Severus és Tours-i Szent Gergely Szent Mártonról szóló írásait tartalmazza. A kódex a 13. századtól a Vyšší Brod-i (Csehország) cisztercita kolostor tulajdonában volt. A 19-20. század fordulóján került el innen. Ernst Lajos műgyűjtő egy német antikváriustól vásárolta 1928-ban, akitől végül 1934-ben megvette az Országos Széchényi Könyvtár. A kiállítás, mely a könyvtár ellipszis részének déli oldalán kapott helyet, az Országos Széchényi Könyvtár és a Pannonhalmi Főapátság együttműködése nyomán valósult meg. A központi tárlóban az eredeti kódex, előtte a hasonmás kiadása volt látható,

amelyet szabadon lapozhattak a látogatók.

2.

Szent Márton emlékezete - O beatum virum

(2016. április 15. és november 11. között a klasszicista teremkönyvtárban)

Április 14-től november 11-ig volt látható ugyancsak a könyvtár klasszicista teremkönyvtárában az *O beatum virum...* című kiállítás, melynek címe a Szent Márton napi ünnepi vesperás himnuszának kezdősorait idézi: „*O beatum virum, cuius anima paradisum possidet... Mane nobiscum in aeternum! Ó, kiváló Férfi, elnyerted azt Isten örökségét... Ó maradjál velünk most és mindörökké!*” A Pannonhalmi Főapátsági Könyvtár gyűjteményéből válogatott dokumentumok azt kívánják bemutatni, hogy Szent Márton alakja, példája, kultusza hogyan élt több mint ezer éven át a keresztény Magyarországon. Szent Márton élettörténetét Sulpicius Severus sok-sok kiadást megért Szent Márton életrajzának 17-18. századi kiadásával elevenítettük fel. Alakját kódextöredéken, 16. századi antikva-imakönyvekben fennmaradt ábrázolások segítségével idéztük meg, valamint barokk címlapokkal, ahol Márton a legnépszerűbb magyar szentek, országunk védőszentjei társaságában látható. Szent Márton liturgikus tiszteletét – mely az egyetemes egyházban a középkortól kezdve tetten érhető – a misekönyvekben, zsolozsmáskönyvekben, antifonálékban, himnáriumokban ránk maradt liturgikus szövegek-énekek jelzik. Kultuszát igazolják a tiszteletére született prédikációk, himnuszok, imádságok és énekek.

✓ **Egyéb, nem a Szent Márton-évhez kapcsolódó programok**

➤ **szervezése-fogadása:**

június:

2016. június 1-én prof. Klaniczay Gábor vezetésével az ***Institute for Advanced Study at Central European University (CEU) csoportja látogatott el hozzánk.*** A csoportot Dejsics Konrád és Horváth Sára vezette az apátságban, akik az apátsági látóvalókat és a kiállításokat (Szent Márton emlékezete, Ernst-kódex) mutatták meg. Az Institute for Advanced Study a szabad és független tudományos kutatás elősegítése érdekében jött létre. A kutatók 17 országból és 10 tudományterületről érkeznek. Az intézmény a CEU - magyar nevén Közép-Európai Egyetemhez tartozik. Az Egyetem 1991-ben kezdte meg működését Prágában, majd két évvel később a székhelye Budapestre költözött. Az Egyetemen az Amerikai Egyesült Államokban és Magyarországon akkreditált budapesti székhelyű felsőoktatási intézmény, amely posztgraduális képzést nyújt a társadalomtudományok, a bölcsészettudományok, a közgazdaságtudomány és a jogtudomány terén. Az intézmény nagy hangsúlyt fektet az Európai Unió intézményrendszerének és bővítési lehetőségeinek tanulmányozására. Jelenleg az öt kontinens mintegy 96-100 országában élnek az egyetemen végzett hallgatók.

július:

Pannonhalmi Főapátság és a Rákóczi Szövetség tizenötödik alkalommal hirdette meg ***Cultura Nostra*** címmel történelmi versenyét, a Szent Márton évhez igazodva "***Szent Márton nyomában – A keresztény Európa születése (313-1000)***" címmel. A vetélkedőre 206 iskolából 300 csapat jelentkezett: összesen 900 diák, akik bekapcsolódtak a vetélkedőbe. A vetélkedő jutalomúttal zárult, melynek első állomása a Pannonhalmi Főapátság volt július 5-én. A döntőbe került csapatokat és tanáraikat fogadtuk, akik az idegenvezetés keretében megismerkedtek az apátsággal, majd levéltári és könyvtári bemutatón vettek részt. A csoportot Horváth Sára vezette.

szeptember:

2016. szeptember 15-én az **ELTE** (Eötvös Loránd Tudományegyetem) központi

könyvtárának szervezésében **EISZ (Elektronikus Információszolgáltatás) könyvtári nyílt napot** rendeztek, melyen könyvtárunk is képviseltette magát Horváth Sára által. A nyílt nap keretében a Brill és a DeGruyter kiadók releváns tartalmairól és a hozzáférés lehetőségeiről tájékozódhattunk. Az előadás kellemes légkörben zajlott, amin számos egyházi felsőoktatási könyvtár is részt vett.

október:

Szeptember 24. és október 22. között immár hatodik alkalommal került sor a „**Könyvtár, ami összeköt**” – Kárpát-medencei fiatal magyar könyvtárosok együttműködése című ösztöndíjprogramra, melynek keretében október 15-én Pannonhalmára látogattak a résztvevők. Az apátságban Ásványi Ilona vezetésével megtekintették a főbb látnivalókat, majd a könyvtárban régi könyveket és kéziratokat is láthattak.

november

November 19-én **vendégül láttuk az Országos Idegennyelvű Könyvtár munkatársait**. Az Apátság nevezetességeit – különös tekintettel a könyvtárra és annak kincseire – Ásványi Ilona mutatta meg a látogatóknak.

✓ **Egyéb nem a Szent Márton-évhez kapcsolódó**

➤ **programokon részvétel**

Az **Egyházi Könyvtárak Egyesülése (EKE)** a magyarországi egyházi-felekezeti könyvtárak szakmai-érdekvédelmi szervezete. A 2015-ben 20 éve bejegyzett egyesülésnek **szellemi központja Pannonhalma** volt. A Főapátsági Könyvtár adta az egyesülés első elnökét (Bánhegyi Miksa atya), majd tíz éven át Ásványi Ilona volt az egyesület titkára (1999-2004), elnöke (2004-2007), elnökségi tagja (2007-2009). 2016 júniusa óta ismét Ásványi Ilona az egyesület elnöke.

A pannonhalmi Főapátsági Könyvtár munkatársai folyamatosan részt vesznek **különböző, a magyarországi egyházi-felekezeti könyvtárakat érintő programokban, projektekben, törekvéseken, rendszeresen publikálnak szakmai írásokat, előadásokat tartanak, szakmai munkacsoportok, kerekasztalok munkájában vesznek részt.**

február:

Az egyházi könyvtárakban őrzött kódexek és kódex-fragmentumok feldolgozása és digitalizálása. 2016. február 24-én a Piarista Könyvtár adott helyet a Piarista Gimnázium épületében *Az egyházi könyvtárakban őrzött kódexek és kódex-fragmentumok feldolgozása és digitalizálása* címmel meghirdetett szakmai napnak. A programot Ásványi Ilona (Pannonhalmi Főapátsági Könyvtár) kezdeményezésére – aki vállalta a szakmai nap moderálását is - az EKE szervezte. Az szakmai nap előadásaiban a résztvevők megismerkedhettek az MTA-OSZK Res Libraria Hungariae Kutatócsoport - Fragmenta Codicum Műhely tevékenységével, melyet Madas Edit DSc és Sarbak Gábor DSc ismertetett.

március:

2016. március 29-én első ízben került sor a magyarországi szakkönyvtárak könyvtári rendszerben elfoglalt jelenlegi szerepét, egyedi problémáit és a jövő kihívásait boncolgató **Szakkönyvtári seregszemlére a Központi Statisztikai Hivatal Könyvtára és az MKE Társadalomtudományi Szekciója közös szervezésében.** A 120 szakember részvételével megtartott esemény egyfelől lehetőséget biztosított a rendkívül széles palettán tevékenykedő hazai szakkönyvtárak számára, hogy bemutatkozzanak egymásnak és a szélesebb szakmai közönségnek, másfelől kiváló alkalmat biztosított arra is, hogy a

szakkönyvtáros kollégák bemutassák intézményük jelenlegi állapotát, a megoldandó feladatokat, valamint a rajtuk kívülálló, ám az életüket jelentősen befolyásoló körülményeket. A konferencián előadást tartott Ásványi Ilona: *Egyházi könyvtár: muzeális gyűjtemény? tudományos könyvtár? szakkönyvtár?* címmel

május

Minőségbiztosítási továbbképzés. Az EKE május 9-10 között rendezte meg egy minőségbiztosítási tanfolyamot Tihanyban, az Apátságban. Előzménye: 2015 őszén a *Könyvtári Közös Értékelési Keretrendszer és minőségbiztosítás a gyakorlatban* című szakmai nap volt, melyen a résztvevők szakmai továbbképzés megszervezésére kérték fel az EKE Elnökségét. Az Elnökség felmérte az igényeket, és Ásványi Ilona segítségével megszervezte a továbbképzést. A rendezvényen 9 egyházi könyvtárból 21-en vettek részt.

június

Az *Egyházi Könyvtárak Egyesülése* június 27. és 29. között tartotta *éves összejövetelét* Szarvason, evangélikus szervezésben. A 2016. évi *tisztújító közgyűlés* elnökké választotta Ásványi Ilonát, a Pannonhalmi Főapátsági Könyvtár igazgatóhelyettesét.

szeptember

Szeptember 9-én *tudományos konferenciával emlékezett a Magyar Nyelvstratégiai Intézet Czuczor Gergely bencés szerzetesre és nyelvészre (1800–1866) halálának 150. évfordulójára alkalmából* Budapesten, melyen könyvtárunk is képviseltette magát. A konferencia központi témája a Czuczor Gergely és Fogarasi János által szerkesztett *A magyar nyelv szótára* volt, emellett az előadások érintették Czuczor Gergely sokszínű életművének egyéb területeit, költészetét, valamint népdal- és néptáncgyűjtő tevékenységét is. A konferencián kamarakiállítás is látható volt, amelyhez könyvtárunk Benedictina gyűjteményéből digitalizáltunk Czuczor Gergely anyagokat.

Szeptember 30-án rendezte meg a 25 éves Kunszentmiklósi Pro Bibliotheca Antiqua Baksayana Alapítvány: *Egyházi, iskolai kiskönyvtárak régi/muzeális gyűjteményeinek állományvédelme* – címmel szakmai konferenciáját. Helyszín: Kunszentmiklós. Szervező és levezető elnök: dr. Balogh Mihály. A két fő előadó és előadás a következő volt: Dr. Hoppál Péter kultúráért felelős államtitkár (EMMI): *A muzeális könyvtárak, és különösen a könyvtári állományvédelem jövője az EMMI olvasatában* és Ásványi Ilona helyettes igazgató (Pannonhalmi Főapátsági Könyvtár), *az Egyházi Könyvtárak Egyesülésének elnöke: Állományvédelmi trendek, feladatok és források az egyházi könyvtárakban.*

október:

Október 12-én, az EKE szervezésében Szomszédoláson jártunk az **Országos Idegennyelvű Könyvtár és Zenei Gyűjteményben** és az **Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeumban.**

november:

November 21-én az Egyházi Könyvtárak Egyesülése rendezte meg *A jog útvesztőjében, avagy hogyan legyünk naprakészek a könyvtárakat érintő törvények változásaiban* című szakmai napját, melynek a Dr. Szent-Iványi Sándor Unitárius Gyűjtemény Könyvtár adott helyet. A rendezvényen több mint ötven könyvtáros és a témában érdekelt résztvevő jelent meg. Délelőtt Ásványi Ilona köszöntője, majd dr. Kenyéri Katalin (EMMI Közgyűjteményi Főosztály) előadása hangzott el, délután pedig Gaálné Kalydy Dóra (általános főigazgató-helyettes, MTA KIK), dr. Keveházi Katalin (főigazgató, SZTE Klebelsberg Könyvtár), Fülöp Ágnes (főigazgató, KSH Könyvtár), valamint dr. Fodor

Péter (főigazgató, Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár) előadását hallhatták a résztvevők.

➤ ***Egyéb, nem a Szent Márton-évhez kötődő kiadványok:***

Collectanea Sancti Martini. A Pannonhalmi Főapátság Gyűjteményeinek Értesítője III.

A Pannonhalmi Főapátsági Könyvtár, a Pannonhalmi Főapátsági Levéltár, a Pannonhalmi Főapátsági Múzeum – együtt: a **Pannonhalmi Főapátság Gyűjteményei** - 2013-ban együtt indították útjára és jelentették meg a **gyűjtemények évkönyvét**, melynek **2. kötete 2014. decemberben jelent meg, a 3. kötet, a 2015. évi, 2016-ban: Collectanea Sancti Martini. A Pannonhalmi Főapátság Gyűjteményeinek Értesítője III.** – (szerk. Dénesi Tamás, Dejsics Konrád).- Pannonhalma: Pannonhalmi Főapátság Gyűjteményei, 2015.

Dr. Kőrösy László: Diákkori naplóm Esztergom 1961-1875

Kőrösy László életrajzát és a kísérő tanulmányt írta, valamint a bibliográfiát és a névjegyzéket összeállította Szalai Béla.- Esztergom: Laskai Orvát Antikvárium, 2016. - 159 p. (Libri Veteres Strigonii 5.)

A Pannonhalmi Főapátsági Könyvtárban őrzött kéziratos naplónak a szerző a *Diákkori naplóm* címet adta, azonban a mű nem a klasszikus értelemben vett, az élete történéseinek, eseményeinek, gondolatainak naponkénti sorrendben való leírása. Habár van egy határozott önéletrajzi jellege is, ugyanakkor jóval túllépi az önéletrajz kereteit: bőséges környezeti korrajzot ad Esztergomról is.

➤ **A könyvtár munkatársainak publikációi:**

Ásványi Ilona publikációi:

- *szócikk - kiállítási katalógus és tanulmánykötetben:*
Pannonhalmi Breviárium- Velence, 1506. 190.p.
in: Közös úton. Budapest és Krakkó a középkorban. Kiállítási katalógus a Budapesti Történeti Múzeum és a Muzeum Historyczne Miasta Krakowa közös kiállítása. Budapest Történeti Múzeum Vármúzeum 2016. március 18 – július 24.- Budapest, 2016. 335 p. ill.
- ***Egyházi könyvtár: muzeális gyűjtemény? tudományos könyvtár? szakkönyvtár?***
(A KSH Könyvtár és az MKE által 2016. március 29-én rendezett „Szakkönyvtári seregszemle 2016” című konferencián elhangzott előadás szerkesztett változata.)
in: TMT (Tudományos és Műszaki Tájékoztatás Könyvtár- és információtudományi szakfolyóirat (63) 2016. 5. sz. p. 198-204
- ***Visszatekintés...(Projektzáró gondolatok). Irodalomról irodalomtanításról, öregségről-fiatalságról és arról, hogy kinek hol van „az emberélet útjának fele”-Berzsenyi Dániel: A közelítő tél című verse kapcsán.***
in: Koltótól Koltóig. A 12 legszebb magyar vers-program 2013. szeptember 27-29-én Koltón rendezett zárókonferenciájának szerkesztett és bővített anyaga. Szerk. Fűzfa Balázs. Szombathely: Sav.Univ. Press, 2016. p. 26-38. (12 legszebb magyar vers 12+1.)
- ***Szent Márton emlékezete.*** Két kiállítás a Pannonhalmi Főapátság teremkönyvtárában. 2016. április 14.-2016. november 11. *Ernst-kódex* (OSZK Cod.Lat. 431.) *O beatum virum...* (16-19. századi Szent Márton – témájú könyvek a Főkönyvtár

gyűjteményében). kiállítás-katalógus.- kiállításterv és -szervezés Ásványi Ilona, szöveg: Madas Edit, Ásványi Ilona, fotók: Horváth Tamás, Nagy Balázs.- Pannonhalma, Pannonhalmi Főapátság, 2016. -48 p. ill.

- ***A Pannonhalmi Főapátság kulturális rendezvényei a Szent Márton-évben 2016-ban***
in: Könyvtári levelezőlap (28) 2016. 6. sz. p.11-18.

➤ **Egyéb, nem a Szent Márton-évhez kapcsolódó kiállítások, melyre anyagot adtunk kölcsön:**

1. szervező és helyszín: PIM – cím: ***Irodalmi kiállítás az I. világháború kitörésének 100. évfordulója emlékére*** – PIM – időpont: 2014. szeptember 25. és 2015. november 25.–meghosszabbítva: 2016 február- vissza: 2016. február 19.
2. szervező és helyszín: BTM – cím: ***Közös úton. Krakó és Budapest a középkorban*** – időpont: 2016. március 18. és 2016. július 24. között
3. szervező és helyszín: Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum – cím: ***Szerzetesek asztalánál*** – időpont: 2015. december 9. és 2016. április 30. között – meghosszabbítva: 2016. december 31-ig
4. szervező és helyszín: Forster Gyula Nemzeti Örökségvédelmi és vagyongazdálkodási Központ – Majki Kamalduli Remeteség – cím: ***A hallgatás ereje*** – időpont: 2014. március 27. és 2015. március 31. – meghosszabbítva: 2015. december 31-ig újabb meghosszabbítás: 2017. január 1-ig.

TERVEINK 2017-re

Személyi kérdések:

Pillanatnyilag ideiglenesen megoldott a könyvtár **takarítása**. Ezt fontos lenne megoldanunk, átgondolnunk 2016-ben.

Gyűjtemény-gondozás, állományrendezés:

- **Az ősnymtatványadatbázis véglegesítése** és a kötetek feltárása **nyomtatott katalógusban** – dr. W. Salgó Ágnes, Samodai Éva és dr. Keveházi Katalin aktív közveműködésével
- **Kódexeink feldolgozásának elkezdése az MTA-OSZK Res Libraria Hungariae Kutatócsoport - Fragmenta Codicum Műhely munkacsoport- vezetője dr. Madas Edit és dr. Sarbak Gábor segítségével**
- Szükséges a **Benedictina gyűjtemény lazítása, rendezése**. A kéziratos hagyatékok **feldolgozásának felgyorsítása**.
- **MTK feldolgozásának folytatása – külső, megbízásos szerződéssel foglalkoztatott munkaerővel**
- **A bencés hagyatékok feldolgozása**
- **Musicotheca feldolgozása külsős szakember bevonásával**

Gyűjteménygondozás (raktározás, állományvédelem, könyvtárhasználat):

- Szükségessé vált az **alsó könyvtár (raktár) galériázása, polcozása, könyvlift építése** a raktár és szolgáltató-helyiségek között – ebből 2015-ben a statikai felmérést és terveztetést ütemeztük be, de sajnos ezt sem sikerült elvégeztetni 2016-ban sem. Legalább a statikai felmérést és tervezést szeretnénk 2017-ben elvégezni.

- Már 2015-ben terveztük a **világításrendszer korszerűsítését** és az energiatakarékos átépítését – 2017-ben ezt a munkát is szeretnénk elvégezni
- Páramérő rendszer korszerűsítése – a szellőztetőrendszer üzembe helyezése a mobil páraelszívó eszközök segítségével és kiváltására, **a pára és hőmérséklet mérésének automatizálása és számítógépes vezérlése.**
- A Benedictinába és ideiglenes múzeumi foglalkoztatóba vezető **műemléklépcső**, valamint a belső sekrestye – egyben az alsó könyvtárba vezető **közlekedőhelyiség parkettájának és ablakainak felújítása. A műemléklépcső preventív védelme megtörtént, a többi munka egyelőre elmaradt.**
- **Még 2 db**, a műemléki enteriőrhez illő **létra készíttetése** a klasszicista teremkönyvtár galériájába.
- **A Pannonhalmi Főapátság kapta meg R. Várkonyi Ágnes könyvtárát. A gyűjteményt szeretnénk méltó módon elhelyezni, megőrizni, feldolgozni és szolgáltatni – Feladatok:** két szoba kialakítása, bebútorozása, a könyvek elrendezése, és feldolgozása
- **Térképtartók beszerzése** a muzeális térképek megfelelő tárolására
- **A 2014-ben kialakított reprográfiai szoba további berendezése célbútorokkal.**

Könyvkiadás:

- 2017-ben is megjelenik a gyűjteményi évkönyv (*Collentanea Sancti Martini. A Pannonhalmi Főapátság Gyűjteményeinek Értesítője*) következő kötete.
- **Az ősnymtatványainkat feltáró nyomtatott katalógus elkészítése**

Előadások:

Felkérésre továbbra is szívesen tartunk szakmai előadásokat

Egyéb szakmai programok – rendhagyó szakmai vezetés és könyvtári óra:

Vállaljuk szakmai csoportok vezetését – könyvtárosok, könyvbarátok, érdeklődők és rendhagyó irodalom, történelem, valamint könyvtári órát is.

Publikálás:

Lehetőség szerint **továbbra publikáljuk kutatómunkánk eredményeit.**

Rendezvények - Továbbképzés:

Lehetőség szerint továbbra is bekapcsolódunk a különböző egyházi és világi szakmai szervezetek munkájába, részt veszünk különböző szakmai rendezvényeken.

Kiállítás:

Anyagunkat, kincseinket 2017-ben is **készséggel adjuk kölcsön** más múzeumoknak kiállításra, ill. Pannonhalmán az Apátság kiállítótermében és a muzeális könyvtártermében is szervezünk kiállításokat.

Technikai feltételeink jónak mondhatók, meglévő számítógépek kisebb korszerűsítését tervezzük és egy nagy teljesítményű, fekete-fehér és színes nyomtató és xerox gép beszerzését is tervezzük.

Pannonhalma, 2017. január 10.

Ásványi Ilona
h. igazgató